

Без мужика

КУПИТИ

Усі три твори, зібрані під цією обкладинкою, були написані Євгенією Кононенко в різні роки, але в часі – майже миттєво. Імпульсивність, автобіографічність, драматичність притаманні стилю письменниці тою ж мірою, що й певна сповідальна інтонація. А коли сповідаєшся перед людьми, то говориш щось таке, чому люди вірять. Але чи так все було насправді, чи ні... Тут вже справа така – хто як хоче, так і сприймає. Тим більше, коли знаходить у цьому унікальному досвіді щось дуже близьке й знайоме.

Євгенія
Кононенко без
мужика

Анотація

Усі три твори, зібрані під цією обкладинкою, були написані Євгенією Кононенко в різні роки, але в часі – майже миттєво. Імпульсивність, автобіографічність, драматичність притаманні стилю письменниці тою ж мірою, що й певна сповідальна інтонація.

А коли сповідаєшся перед людьми, то говориш щось таке, чому люди вірять. Але чи так все було насправді, чи ні... Тут вже справа така – хто як хоче, так і сприймає. Тим більше, коли знаходить у цьому унікальному досвіді щось дуже близьке й знайоме.

© Кальварія, 2005

ISBN 966-663-163-6

Без мужика

фрагменти «творчої» автобіографії

Світ, у якому ми живемо, побудували чоло віки. Вони побудували його для себе і, не рахуючись з жінками, встановили в ньому свої закони, розв'язали війни, побудували апарати пригноблення й придушення. А жінки змушені жити за негуманними законами, які їм нав'язали чоловіки. В цьому є правда, але не вся. Це так звана сіра істина, бо вона не за будь яких умов трансформується в життєву правду. У світі, створеному чоловіками для чоловіків, є велика жіноча філія, держава в державі, за законами якої живе неміряна кількість жінок. Світ, який жінки створили для себе й встановили у ньому свої закони. Світ, куди, по змозі, не пускають чоловіків і звідки не відпускають до чоловіків.

Ти родом саме з такого світу. Саме в ньому завжди приймалися рішення твого життя, хоча жінок, як кажуть феміністки, до сфери прийняття рішень не пускають. Для нас держава чоловіків існувала десь дуже далеко. Нехай і вивішували на свята портрети старих дебільних державних мужів, і то були винятково чоловіки. Нам не було до них ніякого діла, і їм не було ніякого діла до нас. Ми в жоден спосіб не були дотичні до великого світу чоловіків. Виховательки в дитячих садочках, учительки в школах, лікарки в поліклініках, продавщиці у крамницях і в аптеках — то все жінки, жінки. Розумні й не дуже, кваліфіковані й не дуже, милі й не дуже. З ними і тільки з ними доводиться жити й будувати стосунки.

А вище ми й не зазираємо. Певне, один з голов них неписаних законів нашого жіночого світу — не пнутися в радянські еліти. Ні в партійну, ні в мистецьку, ні навіть у наукову. Бо там не можна без мужика. А ми чесно живемо зачуханим життям жіночо безмужикової філії так званої середньої радянської інтелігенції.

— Не дай тобі, Боже, вийти заміж за профе сорського синочка! Зганьбить, принизить і викине геть! — говорить мама. Вона почала це говорити років за п'ятнадцять до того, як проблема вибору шлюбного партнера стане для тебе актуальною. Про поведінку на випадок, якби синочок був генераль ським, партійним, артистичним чи завмагазин ним, тебе навіть не інструктують — таке з тобою не може статися за визначенням. Варто уникати не лише синів тих, хто перебуває на вищих щаблях радянської ієрархії, а й синів екзотичних національ ностей народів СРСР — грузинів, узбеків, євреїв. І взагалі, чоловіки, навіть твого соціального прошарку, навіть твоєї крові — це, як правило, лихо, якому нам не дано давати раду. Коли виходиш заміж, треба дивитися, з ким будеш розлучатись — геніальна фраза, яку ти чуєш мало не від раннього дитинства. Добре, як відразу після народження дитини мужик зникне, щоб більше не псувати нервів. А є й жахливі екземпляри, з якими і жити незмога, і розлучитись — проблема.

Мужики — це лихо. Мужики — це горе. Самот не життя — не мед, але це надійний прихисток від підбитих очей і абортів. В жіночому монастирі із приблизно таким статутом пройшли твоє отрочтво і юність. Тебе оточують остогидлі стіни однокім натної квартири, де товчеться вас троє — ти, мама й бабуся. Три баби. Три баби без мужика. Бабуся завжди вдома. Тобі кажуть, що в цьому твоє щастя.

Вона і нагодує, і проконтролює. Пильнує, щоб ти не клала «Яму» Купріна під підручник з геометрії.

Щоб не малювала голих дівчат і не пізнавала крадькома вульгарний, згубний, але такий звабливий світ косметики.

— Чого ховаєшся? Хто не робить нічого погано го, тому нема чого ховатися!

А якщо побачить, що ти старанно схилилась над многочленами, лагідно похвалить, спитає, чи не треба допомогти. Усі вважають, що тобі надзви чайно пощастило з бабусею. Коли бабуся на кілька місяців потрапляє до лікарні, тебе віддають в родину багатих родичів. Там не пропускають okazji нагадати тобі, що ти — родичка бідна. Мама добре знає, як та родина ставиться до вас, бідних родичів.

Але що робити? Ні за яку ціну не можна залишати дитину саму вдома! Бо ще раптом приведе! А ми ж порядні! Хоча й БЕЗ МУЖИКА!

Нехай БЕЗ МУЖИКА, але з почуттям власної гідності. Революція дала жінці розлучення. Хоча б заради цього її варто було робити. А в царській Росії жінку могли законно повернути лихому чоловікові, від якого вона втекла. І що б воно було, якщо бути навіки прикрученою до батька своєї дитини? — інших варіантів мужика навіть уявити в контексті нашого бабського світу не можна.

Мужик у житті порядної жінки може бути тільки один і не більше — можна менше. Але так не виходить. Неодмінно настає час, коли казисься й підхоплюєш якесь мурло. Всі думають, що в них буде не так, але в усіх все те саме. Деякі жінки живуть з чоловіками. Але всі вони платять за одоробло в домі тяжким приниженням і жіночими хворобами.

— Якими хворобами?

— Підростеш — довідаєшся. З одним чоловіком за той час, поки народиться дитина, пізнаєш усе!

Буває, так спаскудишся, що до кінця життя вистачить!

А чи бувають нормальні мужики, з якими живеш і не паскудишся? Бувають. Десь у недосяжній далечині є благородні мужчини, які перебувають на небувалій моральній висоті, борці з неправдою цього світу, за якими можна йти куди завгодно, кинувши все. Їм навіть можна віддатись без шлюбу, бо вони ніколи не обмануть жінок, які їм довірилися. Але всіх їх убили на війні. Або закатували в сталінських таборах. Але, якщо копати глибше, виявляється, що невеликий відсоток порядних чоловіків усе таки є. Та їх миттєво розбирають повії. У них нюх на кращих хлопців, у тих спритних доступних баб із дошлюбними контактами в минулому. В наші дні повії не сидять з жовтими квитками, з червоними ліхтарями. Вони обкручують найкращих чоловіків, забирають їх від хороших жінок. Але це не причина ставати повією! Головне — це дівоча честь і жіноча гідність, а не мужик.

Чоловіки до нас не ходять навіть у гості. Хіба що твій батько. Та йому відмовляють у чоловічих якостях.

— Огидна безвольна баба!

— Ганчірка в руках своєї матусі!

— Мамій!

Але якщо його не пускати в дім, він добива тиметься побачень з тобою в школі наодинці, вчитиме тебе ненавидіти маму й бабусю, одним словом, буде зовсім жах. І доводиться терпіти його тут. Раніше ви жили з ним у двокімнатній квартирі.

Ти спала в одній кімнаті з бабусею, а мама з ним у іншій. Потім мама перебралася до вас, а він лишився сам. Тобто ви втрьох в одній кімнаті вже давно. Коли перебралися до однокімнатної, то стало, загалом, краще. Тепер можна не замикатись у кімнаті, а ходити, коли треба, до кухні й до туалету. Коли ви мешкали у двокімнатній, проте з батьком, то

нерідко сиділи, замкнувшись на шпінгалет, поки він не перебушує й не піде з дому.

Або не засяде до ванни друкувати фотографії.

У мами багато знайомих жінок, переважна більшість з яких також БЕЗ МУЖИКА. Розве дьонки або взагалі не виходили заміж. Вони й ходять у гості до нас, а ми — до них. А ті, хто все таки з мужиками, приходять до нас без своїх обормотів. Всі «примужчинені» жінки з числа маминих знайомих не живуть, а мучаться.

— Навіщо вона живе з ним? Чого вона з ним не розлучиться?

— Та я вже їй скільки разів казала: це не життя.

А вона після кожної сварки знову біжить до нього. Є три великі категорії нестерпних мужиків: п'яниці, бабії та мамії. П'яницею був твій дід з боку мами, покійний чоловік бабусі. Вона вже давно удова. А ще п'яниці з підбитими очима юрмляться біля магазину горілчаних виробів. Бабуся любить спостерігати за ними з вікна. Заочно впізнає їх, як інші бабусі ідентифікують у скверах домашніх голубів. Бабії — це ті, хто чіпляється до всіх підряд, і навіть до абсолютно порядних жінок. Таких, як ото ми. Один з представників цієї паскудної породи одного разу приходив до нас. Це — колишній чоловік маминої подруги. Він слиняво цілував у плече тебе, дванадцятирічну. Мама потім довго протирала тебе ваткою з одеколоном. А є ще мамії, мамники, матусині синочки. Так, жінки становлять кращу половину людства, але є істоти з жіночої половини, які ще гірші за мужиків. Це «мами», «мамочки», «матусі», жінки, які поро дили хлопчиків, з яких згодом вирости чоловіки.

Особливу загрозу становлять сини самотніх матерів. Це взагалі гірше атомної війни. Ти підліток, тобі дванадцять тринадцять років, але «матусі» й мамії викликають у тебе неконтрольований жах. Твій батько — мамій. Вона має на нього магічний вплив. Це вона змушувала його бити вас усіх трьох, це

через неї ми замикались у своїй кімнаті на шпінгалет, боячись вийти в туалет.

А тепер живемо в безнадійній однокімнатній квартирі, бо він, аби нашкодити, не погодився побудувати собі кооперативну квартиру і залишити вам ту, двокімнатну. Так наказала вона.

Головна мета «матусь» — повний контроль над синочками. Горе дівчатам, які покохають синочка «мамочки»! Бо «мамочки» до самої смерті миють у ванні своїх одружених синів і навпаки.

Увечері ви розкладаєте свої паскудезні рипучі розкладачки, гасите світло і в темряві, перш ніж заснути, смієтеся з мужиків. А тут іще останнім часом з'явився новий тип мужицької нестерпності: не п'яниці, не бабії, не мамії, а безробітні нероби, які живуть на гроші жінок трудівниць. Саме з таким ніяк не розлучиться заміжня знайома мами.

А загалом всі ваші знайомі просто ридають від замилювання, потрапляючи до вашої безмужжю кової сімейки.

— Як у вас затишно і спокійно!

— Які ви всі культурні й інтелігентні!

— Яка у вас чудова родина! Особливо бабуса!

— Аби вам тільки трохи більше помешкання! — І нікого вам сюди не треба!

Навіщо це навіювання? Невже вони не бачать, як тут погано? А як іще може бути у маленькій жалюгідній безмужчинній колонії, де візит слюсаря сантехніка викликає жах приходу татари?..

Ти добре вчишся у спеціалізованій школі і ходиш до приватних вчителів. Мама пишається: її дочка вчиться, а не гуляє. Адже в деяких жінок дочки мають хлопців мало не від дев'ятого класу!

Цілуються з ними, дозволяють себе мацати. То вже не дитина, а блядюжка. Нехай такі потім і вийдуть заміж, але ж скільки усяких паскуд їх до того перемацає! Твої мама й бабуса

мали тільки одного. І, хоча їхні чоловіки, себто твій дід і твій батько, не з числа найкращих (найкращих, як відомо, розібрали повії), вони ніколи не паскудились, не принижувались пошуками інших, а жили собі БЕЗ МУЖИКА і росли дітей та онуків.

Ти закінчуєш школу, вступаєш до університету на математичний факультет. Там має бути багато хлопців. Тобі дуже хочеться порушити родинну традицію залізобетонної порядності. Порядна дівчина — слизький евфемізм для позначення непривабливої. Найгірше для дівчини бути негарною, стократ гірше, ніж гулящою. Заміж виходять ті, які гуляють. Шлях до заміжжя йде через блуд. Ти не знаєш жодної історії, щоб хлопець не одружився з тою, яку зробив вагітною, — улюблений сюжет української класичної літератури. Зате знаєш чимало щасливих молодих жінок, які вчасно віддалися, а тепер ходять на лекції з великими пузами й масивними шлюбними обручками. Ти розповідаєш про них удома.

— То навіщо їм тоді той університет? Як вони збираються вчитися?

Невже твої домашні наївно гадають, ніби ти — ВЧИШСЯ? Як і більшість дівчат, хто кантується на цьому гнилому факультеті, ти знаєш: головне — заміж. На курсі десь двісті чоловік. Дівчат більше.

Ти хочеш кохання й не хочеш ніякої науки. Ти ні в кого не закохана, тобі ні на йоту не подобається жоден хлопець з курсу. Ти й досі не розумієш, як можна закохатися в постать на відстані, якщо одне одному не сказано жодного слова. Але в студентській галактиці періодично виникають ситуації, коли знайома пика раптом стане неймовірно симпатичною і розпочнеться нове життя. Зазвичай це відбувається в колгоспі, куди студентів вивозять восени. Але тебе не пускають до колгоспу, хоч ти трісни! Це мотивується не обороною твоєї

мораль ності, а турботою про здоров'я. Хоча вони, мабуть, таємно благословляють хворобу в анамнезі, яка дає тобі змогу отримувати довідки про непридатність до польових робіт. А то б довелося посилати дитину в зону неконтрольованого блуду. Мама розповідає, як одна дівчина, повертаючись з поля, померла прямо в потязі. Але помирає, та ще й у потязі, одна на сотню тисяч. А в гречку на буряках скаче кожна друга. Неважко зрозуміти, ЩО так лякає твоїх маму й бабусю.

А ще є студентські туристичні поїзди, студентські табори, будівельні загони. Там також романи закручуються легше, ніж в аудиторіях, і туди тебе також не пускають. Мамі кажуть: «Звідти приїде не твоя дочка, а бозна хто». Мудрі слова. Мама й бабуся керуються ними, плануючи твоє дозвілля. І на курорт тебе, вже студентку, вивозить мама.

Відпустити дитину до моря з дівчатами? Це все одно, що власними руками віддати її в будинок розпусти!

— Ти марнуєш університет! А роки йдуть! Ти їх не вернеш! — періодично обурюється мама, маючи на увазі, що в університеті ти не займаєш того місця кращої з кращих, яке впевнено посідала у школі. Але ти вже декілька разів побувала на заняттях гуртків для сильних студентів, де з жодним хлопцем не познайомилась ближче. І тому облишила ту дурню. Ти й лекції за програмою розумієш через пень колоду, а на гуртках взагалі всі говорять мовою, якої ти ніколи не вивчала.

Розумні хлопці щось пишуть на дошці й кидають презирливі погляди на дурних дівчат, які прийшли невідомо для чого. Так, мама абсолютно має рацію: ти марнуєш університет. Бо, якщо не вийдеш заміж студенткою, потім будеш сидіти в дівках, як ото вона, до тридцяти років. Поки не підбере який небудь підстаркуватий мамій. Або взагалі не вийдеш заміж. — І нічого страшного! Дочка Герцена також — уяви собі! — взагалі не виходила заміж! — вигукує мама. Вона колекціонує інформацію

про видатних жінок, які мали протягом життя не більше одного мужика.

— А як же Ахматова?

На це питання мамі відповісти нелегко. Вона любить вірші Ахматової і, разом з тим, знає, скільки романів було у великої поетеси.

— Зате Леся Українка була зовсім не така! А які вірші! Не гірше, ніж в Ахматової!

Ти не отримала релігійного виховання і маєш дуже приблизне уявлення про святих великому чениць і те, як вони героїчно берегли свою цноту.

Але тебе всіляко прилучають до неклерикального іконостасу видатних порядних жінок усіх часів і народів. А ти потихеньку вибудовуєш альтернативний іконостас з не менш видатних жінок, але таких, які й дня не сиділи БЕЗ МУЖИКА. Як сидиш ти. Проклинаючи світ, який тебе породив, виростив і не відпускає зі своїх цнотливих пазурів.

Та, коли дуже хочеш втрапити в халепу, то неодмінно втрапиш. На твою голову приходить твоє перше лихо. Він дуже високий, носить окуляри, взимку зав'язує мотузки хутряної шапки на підборідді. І розмовляє дуже високим баб'ячим голосом.

— Дивись, — каже він, показуючи тобі свій військовий квиток, — у мене пункт перший параграф четвертий, — це в'ялотекуча шизофренія з бредом реформаторства. Насправді такого немає в природі. Це вигадка радянських психіатрів. Мене засадили до психушки за моє ставлення до режиму.

Він розповідає тобі, що у психіатричній лікарні вночі не гасять світло. Так і спи. А вдень не дають ні читати, ні розмовляти, ні лежати на койці, можна тільки ходити по коридору. А також трують страшними медикаментами —

нейролептиками, від яких зникають всі бажання, вгасає будь який дух боротьби.

— Невже ти не бачиш, що він справжнісінький шизофренік, а не борець із режимом? — каже тобі мама. А він веде своєї:

— Ти повинна полюбити мене за мої муки.

Мене ніхто ніколи не любив. Усі в цьому світі — мої вороги. І ти з ними?

Ні, ти поки що не з ними. Ти з ним. Щиро віриш, ніби рятуюєш борця, який постраждав у нерівнім бою із темними силами. І щиро не розумієш, чому мама, яка сама раніше говорила, ніби за борцем із неправдою можна йти на край світу і навіть віддатись йому без шлюбу, так обу рюється, коли ось він, з'явився.

Потай від мами й бабусі ти мерзнеш із тим хріновим «борцем» по зимових скверах і парках, тиняєшся по смердючих дешевих їдальнях, яких в радянські часи було багато.

— Подивись на цю бабку, — каже він тобі у вареничній на Подолі, де потім тривалий час було кафе «Пирогоща», а тепер — якась елітна крамниця.

Ти дивишся на бабусю в блаженському пальтечку, яка алюмінієвою ложечкою виїдає сметану із гранчастої совдепівської склянки. Ти відчуваєш пекучий жаль до тої старенької. Господи, ось воно, людське життя. Чи варто взагалі жити його, щоб так завершувати... — Її стан у цьому світі значно кращий, ніж мій, — каже тобі він, поки та бабуса йде до каси вимагати книгу скарг і пропозицій, певне, хоче поскаржитися на кислу сметану. А ви з ним йдете у черговий під'їзд. Він сідає на бетонну підлогу, ти — йому на коліна. Він переповідає тобі жахливі епізоди свого стражденного життя. Це так несхоже на все, що ти знала до того. Ти віриш: це один з тих, кого сили зла не доби́ли на війні чи в таборах, заради кого можна кинути все, бо це особливо трагічне кохання.

Зараз ти згадуєш свого першого мужика із судомами огиди, зі здриганням нудоти. І ці судоми не слабшають із часом, хоча тоді тобі було менше, ніж минуло відтоді, коли диявол дивився, як невміло ти рвалася зі світу БЕЗ МУЖИКА, і поряд — тільки руку простягни! — сміявся з твоїх поривань. Іноді ти чула в темряві його дрібний паскудний регіт.

Ти була абсолютно темною в любовщах, навіть не знала, що вони зводяться до ритмічних рухів.

Але спочатку треба зруйнувати твою дівочість.

— Навіщо вона в тебе? Тобі ж не п'ятнадцять років! — обурюється він.

А ти ніяк не можеш скористатися своїм першим у житті шансом. Від прелюдії, яка триває кілька місяців, у тебе піднімається температура, поперек ламають страшні болі. Але процес заїв на стадії увертюри, а завіса ніяк не підніметься, і перша дія не розпочнеться. Він — повний імпотент, як усі шизофреніки з тривалим стажем.

— Це все через радянський режим! Це через проклятих комуняк! А вони, с сволота, можуть по декілька разів на ніч!

Ви ходите разом темними зимовими вули цями, і ти починаєш гостро помічати і щурів, які шастають біля астрономів, і неприємних заю шених побитих хлопців, і п'яниць, які засинають на морозі, і жалюгідних жебраків дебілів.

— Дивись, — каже він, — це все життя! Ці люди могли бути зовсім іншими! І я б міг бути іншим, аби не комуністи!

Ти геть тяжко переймаєшся його безвихідною долею і, не маючи сил допомогти йому, пропонуєш померти разом. Але він не хоче. Він хоче жити.

Прописатися в Києві, отримати пільгове помешкання як інвалід другої групи. Мати окрему кімнату, дивитися телевізор. Працювати? Ні, працювати він не може. Він так настраждався по психушках, куди йому працювати? Він сподівається,

переїжджаючи до Києва в результаті одруження, знятися з психіатричного обліку. — Інакше я знову потраплю до лікарні у моєму місті! А звідти я вже живим не вийду! Не вийду!

Ви йдете до ЗАГСу й реєструєте шлюб. Таємно від мами й бабусі. На ранок вони бачать печатку в твоєму паспорті. Кажуть, темні провалля життя краще не згадувати. Але вони мають здатність несподівано розверзатися й засмоктувати теперіш не в свої чорні каламутні чорторії. Психоаналіти ки кажуть, що, навпаки, треба все ретельно пригадати з найменшими подробицями. Потім ще раз, ще раз... Поки спогад не перестане мучити. Мама б'є тебе паспортом по обличчю. Вона здирає з тебе шлюбну обручку, яку ти, коли розпочалася буча, із викликом одягла. Вона хапає тебе за підборіддя й б'є потилицею об кіоск «Союздрук» — ваше з'ясування стосунків уже давно перемістилось з однокімнатної квартири на зупинку тролейбуса.

— Мужика захотілося? То навіщо вибрала такого паганючого? Увійшов у силу? Скільки разів може?

Вам все одно, що навкруги люди. Якась жінка питає, чи не може вона чимось вам допомогти. Тобі байдуже, що повно люду дивиться на вас — хтось сміється, хтось крутить біля скроні, хтось хрес титься. Один з найчорніших днів твого життя.

Його чорнота — не в глибині горя. А в ганебності, в приниженості, в побитості, в нудотності, в блювотності, коли усе єство судомно вивертається навспак. Невже людство пройшло шлях від самиці примата до Лесі Українки, щоб доживати до таких днів?!..

Коли ти розлучилась зі своїм першим чоловіком, бабуся суворо мовила:

— Бережи свідоцтво про розлучення! Щоб могла пояснити, чому ти не мадемуазель, а м мадам!

Твій перший чоловік не зробив тебе мадам.

Втрата дівочості до шлюбу, і зовсім не з тим, за кого виходиш заміж, не створює проблем для сучасних дівчат. Хіба що для їхніх бабусь. А от пояснити, чому лишилась дівчиною, якщо була одруженою, — то таки правда проблемка не з легких. Мама веде тебе до гінеколога. Лікарка каже: щоб належним чином обстежити тебе, треба вчинити фізичне насильство. Мама й досі не знає, як саме ти втратила свою с смердючу дівочість. З ким і коли нарешті позбулася тої огидної плівки, якою Творець невідомо для чого нагородив при народженні *homines sapientis* жіночої статі.

Вважається, її треба пильнувати, щоб, як коштовний дар, піднести мужикові, за якого вийдеш заміж. Щоб він ніколи, навіть коли ви розлучитесь, не смів дорікати, ніби ти передчасно стала м мадам. Скільки лиха протягом історії принесла нещасним дівчатам відсутність того мерзенного шматочка плоті! Тобі багато лиха й принижень принесла його наявність. Ти позбавлялась її в кілька етапів. Світ БЕЗ МУЖИКА міцно тримав тебе й не віддавав світові, де баби мучаться з мужиками.

Твоє наступне горе — математик. Треба ж хоча б якось виправдати п'ять років на математичному факультеті! Він з тих, хто ходив на гуртки для розумних і з презирством дивився на дурних дівчат. Але він також недоделок, хоча й на психоб ліку не перебуває. У ваших стосунках було щось людське, поки ви не дійшли до його койки в гуртожитку. А там воно зникло назавжди, а ви обоє протягом кількох років не хотіли цього визнавати, розгублено намагаючись повернути той людський компонент, який був виник на початку, щоб прикро й безжально зникнути назавжди.

Він також кляне твою недоречну дівочість. Ти нарешті руйнуєш її на стороні, але це не допомагає.

Він вже може розпочати, але не може закінчити. А мама не радить рвати з ним, адже тоді в твоє життя прийде третій, п'ятий, десятий мужик. А тим часом цей, люто зціпивши зуби, кричить на тебе й мало не б'є:

— Чому ти нічого не знаєш про це? Теж мені, розлучена! Я більше не можу мучитися з такою темною в сексі!

Він вимагає порекомендувати його на стажування до котроїсь із твоїх одружених подруг. А тиобираєшінший спосіб порятунку вашого союзу, вирушаючи на стажування сама. Тіхлопці, з якими ти набуваєш досвіду... Страшно й уявити, що вони думають і говорять про тебе. До речі, один з них поставився до тебе не як до... чи то вкрай стурбованої, чи то вкрай дурної. Та тобі все те байдуже. Все підпорядковано єдиній меті: за будь яку ціну налагодити повноцінні стосунки з математиком. Адже стільки різноманітних зусиль, часу, хитрощів, грошей та душевного вогню вже витрачено на нього!

Під час того «стажування» ти підхоплюєш незаплановану вагітність. Знову жах, знову нудота, знову ганебний каналізаційний чорторий в житейському морі. Ти панічно боїшся того, що буде далі, боїшся йти в гінекологічну м'ясорубку на загальних засадах. Мама відводить тебе до лікарні по знайомству, то жаліючи тебе до сліз, то тяжко клянучи. Адже довелося розповісти їй, звідки в тебе та вагітність. У тебе почалась кровотеча, майже все вийшло само, немає сил іти, твою ходу моторошно гальмує кривавий двомісячний зародок.

Та все минає, минуло й це. Прийшло нове лихо.

Старий козел, класичний чистопородний мамій, живе з мамою, одружений не був. Працює разом з тобою в інституції на Лисій горі, куди ти прийшла за призначенням після університету. Сидить у кімнаті навпроти тебе. І дивиться, дивиться, дивиться на тебе, поки світ не починає тьмяніти й плисти. А потім знову приходять хворобливі поцілунки в

парках, обвітрені губи, руки під светром. І знову тяжка зболена прелюдія до чогось, а самих подій нема. Тепер, коли все це давно відгоріло, на довгий спомин лишилась тільки огида. До нього. Чого, старий облізлий котище, поліз до молодії кішечки? Чого не сидів зі своєю мамою? І до себе. Чого кадрилася з тою голомозою мавпою? Чого цінувала себе так низько? А тоді все боліло так нестерпно, так гірко, і видавалося наповненим таким глибоким змістом, і нуртували такі могутні підземні води, і вже не мама, а сама доля так боляче була по пиці.

Ти переконуєш себе, ніби це незвичайний чоловік, мужній, розумний. Просто в нього життя не склалося. І тому він працює якимось одороблом у заштатній установі з винагородою сто сімдесят радянських карбованців — це й тоді було дуже мало. А ще величезний парубоцький податок. І сорок вісім років. Ти пишеш йому свої перші вірші.

А він панічно боїться свого почуття до тебе, якому не може опиратися. І бореться із непотрібними пристрастями так, як це вміє робити пересічне українське малокультурне мурло:

— Як добре, коли жіночка, окрім талантів поетичних і математичних, має ще й талант і шити, і вишивати, і в'язати, і огірочки солити! Бо магазинні огірки — ой не такі! А білизна з пральні!

Та вона ж смердить! Так добре, коли жіночка все швиденько випере і розвісить на балконі. І так добре, коли жінка одягне на себе те, що сама собі пошила й вишила. Тільки тоді можна казати, що жінка добре вдягнена! А їжа, о, домашня їжа, жінка зігріває її своїм серцем, своєю душею. Якщо молода гарна жінка усього цього не вміє, їй треба негайно вчитися! Домашній борщ! Домашні соління! Домашні пироги! Як все це робить моя мати! Ось за що чоловік любить жінку!

Ця тирада вимовляється в кімнаті, де ви працюєте разом, в присутності десятка осіб, у відповідь на вірші, які ти тихенько

поклала йому на стіл. Сказати, що тобі наплювали в душу — це нічого не сказати. Тобі нагидили в душу тим лайном, яке виробляється у кишках паскудного українського радянського мужика опісля спожи вання домашнього борщу, домашніх солінь, домашніх пирогів. І таке лайно смердить не менше за те, яке робиться із продуктів громадського харчування.

Ось вони, витoki твого фемінізму. Ти фізично відчуваєш гноблення своєї жіночої сутності.

Взяли й зіжмакали твою ніжну поетичну душу, відкриту до кохання, підтерлися нею й викинули до кошика із зужитим туалетним папером. Хай згинуть усі чоловіки, для яких домашній борщ і домашні пироги є цінністю! Зварити їх живцем у казанку з домашнім борщем! Пхати їм в горлянку домашні пироги, поки не полізе з носа! Топити в домашньому компоті, як сліпе кошеня, тримати за комір, щоб не могло витягти голови! Упився, соколе? Досить? А мені не досить! Несіть сюди ще й діжку з розсолом!..

Варто відзначити, що у вашій родині їжу завжди цінували за те, що вона корисна. Багата вітамінами, не викликає печії та алергії. А смакові якості завжди були на шістнадцятому місці.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ